

**Oświadczenie złożone
przez senatora Andrzeja Dziubę
na 5. posiedzeniu Senatu
w dniu 24 stycznia 2024 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra rozwoju i technologii Krzysztofa Hetmana

Zwracam się z uprzejmą prośbą o przeanalizowanie stanowiska Ministerstwa Rozwoju i Technologii i ujęcie gminy Tychy w wykazie gmin, którym przysługuje część rekompensująca subwencji ogólnej na wyrównanie ubytku dochodów wynikającego ze zwolnienia, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz.U.2003.188.1840).

Wykaz gmin określają rozporządzenie ministra rozwoju, pracy i technologii z dnia 10 listopada 2020 r. w sprawie wykazu gmin, którym przysługuje część rekompensująca subwencji ogólnej za rok 2019 (Dz.U.2020.2010) oraz rozporządzenie ministra rozwoju i technologii z dnia 17 listopada 2021 r. w sprawie wykazu gmin, którym przysługuje część rekompensująca subwencji ogólnej za rok 2020 (Dz.U.2021.2089).

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych zwalnia się z podatku od nieruchomości grunty, budowle i budynki, które są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie strefy na podstawie zezwolenia, zmienionego stosownie do przepisów art. 6, przez przedsiębiorcę, do którego stosuje się art. 5 ust. 2, w okresie ważności tego zezwolenia.

Z kolei zgodnie z art. 10 ust. 5 wspomnianej ustawy gmina, która w danym roku podatkowym nie uzyskała dochodów na skutek zwolnienia przedsiębiorców, o których mowa w ust. 1, z podatku od nieruchomości, otrzymuje w następnym roku z budżetu państwa część rekompensującą subwencji ogólnej na wyrównanie ubytku dochodów, wynikającego ze zwolnienia, o którym mowa w ust. 1, w wysokości tego zwolnienia.

System powinien zatem działać w ten sposób, że gmina zmuszona na podstawie art. 10 ust. 1 wspomnianej ustawy zwolnić z podatku od nieruchomości przedsiębiorcę działającego na terenie specjalnej strefy ekonomicznej otrzymuje z budżetu państwa – za pośrednictwem ministerstwa finansów – subwencję wyrównującą ubytek dochodów z tytułu przyznanego zwolnienia. Z kolei ministerstwo rozwoju w drodze rozporządzenia określa wykaz gmin uprawnionych do uzyskania subwencji rekompensującej.

Obecnie w odniesieniu do miasta Tychy przedstawiony powyżej system nie spełnia swojej funkcji, gdyż miasto nie otrzymuje należnego mu wyrównania ubytków wynikających ze stosowanego zwolnienia z podatku od nieruchomości. Z jednej strony samorządowe kolegium odwoławcze, powołując się na ugruntowane orzecznictwo sądów administracyjnych, orzekło, że podatnik jest zwolniony z podatku od nieruchomości z całości działalności w Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej (decyzje Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach nr SKO.FP/41.4/196/2023/16626 oraz SKO.FP/41.4/195/2023/10132 z 1 grudnia 2023 r., a także nr SKO.FP/41.4/652/2021/16626 z 15 czerwca 2022 r.). Stanowisko organu drugiej instancji zostało potwierdzone wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, który zapadł w tej sprawie z wniosku prokuratora rejonowego w Tychach (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z 16 listopada 2023 r. sygn. akt I SA/Gl 29/23). Z drugiej strony ministerstwo rozwoju stoi na stanowisku, że nie ma podstaw do zwolnienia z podatku od nieruchomości. Ministerstwo rozwoju, opierając się na stanowisku o braku zwolnienia z podatku od nieruchomości, nie ujęło miasta Tychy w rozporządzeniu w sprawie wykazu gmin, którym należy się rekompensata (czego nie da się zaskarżyć, ponieważ jest to działalność legislacyjna, a nie orzecznicza), a z kolei na ten fakt powołuje się Ministerstwo Finansów (podmiot zobowiązany do wypłaty rekompensaty), twierdząc, że ujęcie gminy w rozporządzeniu jest konieczne do wypłaty rekompensaty z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości. Dlatego też minister finansów orzekł o odmowie wypłaty subwencji rekompensującej zwolnienie z podatku od nieruchomości.

Miasto Tychy doznało tym samym ubytku w dochodach w 2019 i 2020 r., odpowiednio, w kwotach 3 milionów 561 tysięcy 82 zł oraz 1 miliona 51 tysięcy 968 zł. Zasadność zwolnienia z podatku od nieruchomości została potwierdzona ostatecznymi decyzjami Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach za lata 2018, 2019 oraz 2020, a także wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach.

Jednocześnie, zważywszy na ugruntowane stanowisko organu drugiej instancji oraz korzystny dla podatnika wyrok WSA w konkretnej sprawie, gmina przewiduje złożenie wniosku o stwierdzenie nadpłaty

w podatku od nieruchomości przez podatnika działającego w SSE, co skutować będzie pogłębieniem ubytku w dochodach za lata 2021–2023 (co do których podatnik pierwotnie, z ostrożności procesowej, zdecydował się nie uwzględniać zwolnienia w składanych deklaracjach podatkowych) w łącznej kwocie 3 milionów 155 tysięcy 904 zł oraz ubytkiem dochodów w kolejnych latach podatkowych, tj. do końca okresu, na jaki została ustanowiona Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna, w przewidywanej kwocie 1 miliona 51 tysięcy 968 zł rocznie.

Andrzej Dziuba